

DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY

ČÍSLO 6.

ČTVRTEK- 17. ČERVNA 2010

ZÁVĚRNÍK...

S koncem každé akce vždycky přichází nostalgie. Ani tady, na Dětské scéně 2010 to není jinak. Někteří se záměrně vyhýbají rozloučení a co nejrychleji opouštějí Trutnov, aby je někdo nenachytal se slzou v oku. Jiní na nádraží naopak dlouho mávají všem dalším, kteří odjíždějí dříve než oni a slzami se netají. V tomto kontextu je psaní úvodníku na závěr celé přehlídky pouze logickým protimluvem. (Použitá instrumentální vazba jde záměrně proti hudebnímu cítění Jakuba Huláka, ale věříme, že nám pro dnešní – poslední – den jistě rád odpustí drobnou provokaci, která nás baví.)

Každý z nás si odváží domů nůši zážitků. V klidu si ji pak přerovnáme a rozhodneme se, co stojí za zapamatování a co raději rychle z hlavy vypustíme. Přehlídková euforie bude tatam a nám bude svět kolem nás zase připadat nudný a fádní a začneme se těšit na prázdniny. V tuto chvíli je třeba říci už jen jedno: krásné inspirativní léto!

Iva

VIDĚLI JSME...

Sedum pádů Edy Nerudy

Jako v zrcadle, jen v hádance

Shakebar D aneb život a dílo

Jako v zrcadle, jen v hádance

Vedoucí souboru Michaela Homolová (ZUŠ Liberec) nabídla svým žákům kvalitní literární předlohu a ti její dramtizaci v procesu společné tvorby doplňovali autorsky (situace v rodině a s kamarády ze školy). Cílem vedoucí bylo mimo jiné přivést děti k závažnějším tématům, k hlubšímu zamyšlení nad literární předlohou pro divadlo. Soubor v tomto složení s vedoucí pracuje rok, někteří žáci navštěvují ZUŠ déle, ale jejich nezkušenost v hraní je (kromě představitelů Cilky a Ariela) patrná. Ústřední je v inscenaci proces seznamování nemocné Cilky s andělem (smrti?); soustředíme se na jejich rozhovory a úvahy o rozdílu reálného a nadpozemského světa. S předlohou jako takovou vedoucí pracovala citlivě, podařilo se jí na krátkém úseku zprostředkovat hlavní myšlenku textu. Lektorský sbor na inscenaci vyzdvihl vytvoření atmosféry láskyplného rodinného zázemí, autentičnost a přirozenost představitelky Cilky a nesentimentální vyznění. Jednoduchý, symbolický a srozumitelný závěr inscenace vychází z možností dětí, závěrečný obraz je nejdivadelnější. Protože žánrově jde o jevištní podobu filozofického dialogu, situace, které sledujeme, nenabízí prostor pro jednání postav - fyzické jednání je spíš jen doplněním slova. Pohyb herců po scéně (v dialogích Cilky a Ariela) občas působí nevěrohodně, naaranžovaně, ve spojení s místy knižním jazykem monologů Ariela. Jeho projev byl přesnější a uvěřitelnější v odpoledním představení. Kritické otázky vzbuzuje úvodní situace (motiv ztracených zubů a babiččina stylizace působí cizorodě) a různorodost zvolené hudby, která v závěru trochu účelově dojíhá. Ztvárnění předlohy tímto způsobem je přijatelné a přiměřené věku a schopnostem dětí (i když by takový námět mohl být ztvárněn nápaditěji), po rozhovoru s vedoucí ale nepochybuji, že jde o krok dobrým směrem.

Sedum pádů Edy Nerudy

Inscenace souboru Sedum divů světa (Gymnázium F. Křižíka Plzeň, ved. František Kaska) je pro mne opravdu divem, jehož tajemství se mi nepodařilo odhalit. Velkým otazníkem pro mne zůstává výběr předlohy, dramaturgická úprava textu a s tím související neúnosná délka inscenace. I když knihy P. Ardagha nejsou žádným literárním skvostem, chápu, že nabízejí (vnějškový!) slovní humor, bizarnost, obskurnost, která může být členům souboru blízká. Ale text scénáře (za kterým stojí mnoho práce) by mohl být výrazně krácen, aniž by divák přišel o nějaké závažné sdělení. Eda Neruda je dítě, které se setkává s bláznivostí, nelogičností, nesmyslností světa, v němž žije, a pomůže dopadnout uprchlé zločince. Revuální rámec vyprávění komplikované zápletky není odůvodněný, celý děj je až na výjimky (např. když Eda v kočáře spadne na tetičku) sdělován slovy (vypravěčů nebo konverzací postav v rozehrávaných obrazech). Lektorský sbor ocenil jednoduchou, sdělnou a stylově jednotnou scénografii (v názorech na jednotnost kostýmů se ale lektori rozcházel). Herecké ztvárnění Edy Nerudy bylo uvěřitelné, stejně jako dobře načasované groteskní jednání dvojice policistů/zločinců, které mělo blízko k bláznivé komedii. V práci souboru je patrná nevyrovnanost hereckých prostředků a výkonů včetně stylizace mluvy (některé postavy jsou stylizované, jiné ne nebo se pitvoří, některé postavy se v dialogích vůbec nekontaktují s ostatními).

Shakebar D aneb Život a dílo

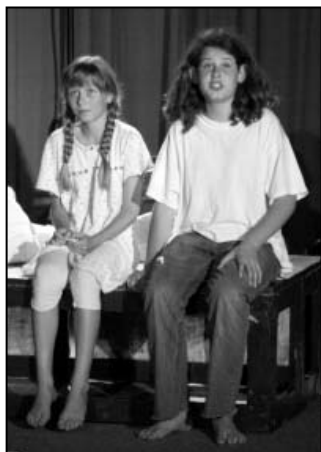
Osobitý pohled na některá fakta o životě Williama Shakespeara, na některá „bílá místa“ v jeho životě nabídl divákovi soubor Dohráli jsme (vedoucí Hana Nemravová, ZUŠ Uherské Hradiště). „Willy“, včetně některých svých blízkých a současníků, byl sundán z piedestalu klasika a nahlédnut z jiné stránky, zcivilněn. Herci a herečky ve věku 14 – 16 let komentují fakta o Shakespearovi svým divadlem – vtipným, groteskním, dryádnickým, místy i vulgárním. Podle slov lektorů jde o „encyklopedické heslo“ a epické divadlo. Trochu nadbytečný a dlouhý rámec (konflikt ve skupině hrajících), objevující se pak ještě v samotném ději, je naplněn jednotlivými, dobře vystavěnými situacemi a výstupy (mají vždy jasnou tečku), které chronologicky provázejí životem W. S. Zcizení situace, odstup, a pak zase rychlý přechod, naskočení do situace další – to jsou principy, které herci využívají. Hodně se vyjadřují stylizovaným pohybem, pohybovým gagem, hrou s předmětem a rekvizitou, ironickým komentářem, ale v celku se objevují i dramatické situace a improvizovaná komunikace s publikem. Z projevu všech členů souboru je okamžitě patrná živelnost, energičnost, často ovšem taky přehrávání, líbivost, prvoplánovost v nastolených vtipcích. O pohybových dovednostech členů souboru nelze pochybovat, problémem je ale nesrozumitelnost mluvy (související s neřízenou expresivitou) a tím pádem i některých situací a jejich vyznění. V tomto ohledu (přesnost mluvy i pohybu, výraznější odlišení rytmu a dynamiky hraní jednotlivých výstupů) by si soubor mohl klást vyšší cíle. Mezi zajímavé a dobře pointované situace patří např. Willy a otec v divadle, přijetí do herecké společnosti, zamilovanost Willyho; velmi pozorného diváka určitě potěší i černá hodinka (nápadité propojení s životem a dílem a obrazová tečka na závěr). Slabšími místy jsou situace s neodůvodněnou přehnanou agresivitou, kdy jako divák začínám mít o herce strach (např. zabíjení ryby). Výzva k divákům, aby vyjádřili svůj názor na pravou identitu Shakespeara, je ozvláštněním, ale trochu formálním – pokud je výzva myšlena vážně, nemám pro své rozhodnutí jako divák dostatek informací.

Děkuji všem souborům za jedinečné zážitky! Pěkné prázdniny a nazdar divadlu!

Eva Brhelová

... Sedum pádů Edy Nerudy

VČERA
JSME VIDĚLI ...

... Jako v zrcadle, jen v hádance

ZÁZNAM ZE...

SEMINÁŘE O PŘEDSTAVENÍCH PÁTÉHO BLOKU

Sedum pádů Edy Nerudy (Sedum divů světa, Gymnázium Františka Křižíka, Plzeň)

Toto představení zaujalo v jednotné výpravě (hlavně tedy rekvizity). Lektorský sbor dále vydvihl živou hudbu a vybavenost většiny herců. Oproti semináři S, kterému se také líbilo ztvárnění postavy strýce, se lektorský sbor naopak vyhrnil. Přišlo mu nedostatečné – vytvořené jen vnějškovou charakteristikou. Účastníci semináře o inscenacích se shodli na tom, že je u dětí vidět plná zainteresovanost v Cimrmana a nonsens, ale technicky tato poetika plně nefungovala. Možná to však bylo způsobeno prostorem (bylo vidět „do kuchyně“, široké a poměrně mělké), možná představení na Trutnově jen nevyšlo. Obě tyto teze jsem na semináři o této inscenaci zaznamenal. Pravda se bude vyskytovat asi někde mezi. Nakonec se vyjádřil L. Richter, který poznamenal, že tato crazy komedie (za což byla inscenace považována) by potřebovala vymýtit slova, přidat situace, akce a pohyb.

Jako v zrcadle, jen v hádance (Pondělí 17:00, ZUŠ Liberec)

Na konci debaty o tomto představení se řeklo, že má velmi úzkou a křehkou míru ztvárnění a že jeho téma a atmosféra se někoho dotkne a někoho ne. Myslím si, že je důležité uvést toto sdělení na začátek záznamu, protože od této myšlenky se vlastně odvíjel zbytek celé diskuze. Všechny názory na toto představení se totiž setkaly jak s přijetím, tak s odmítáním. Nicméně se objevilo několik myšlenek, které zbytek účastníků nezpochybňovalo – například uvěřitelnost tématu, vysílání filosofické atmosféry, přirozenost projevu hlavní představitelky nebo například příjemné civilní zpracování anděla. U „literárních“ replik (filozofických myšlenek či zpracování nejvážnější situace) se však občas pochybovalo o jejich uvěřitelnosti, nikdy však herectví nepřešlo v patos či sentiment, takže představení nikdy „nespadlo“ pod mez, kdy by se diváci hercům vysmívali. Dále se objevily další sporné chvíle, např. let s Andělem (podobnost k Titaniku), ztvárnění andělů rodinou, svíčky někomu přišly banální, hudby bylo možná až moc. Jak ale říkám, tyto problémy ne všichni kvitovali, pro soubor by ale tyto názory mohly pomoci při další práci na inscenaci.

SHAKEBAR D aneb W. S. - život a dílo... (Dohráli jsme, ZUŠ Uherské Hradiště)

Diskuze o inscenaci, jež byla zařazována do různých žánrů (informativní divadlo, pedagogické divadlo, divadlo ala Ypsilonka, škola hrou), rozdělila brzy po úvodních vstupech seminaristů a lektorů účastníky semináře na dva tábory. Jeden tábor inscenaci obhajoval, bral ji jako funkční a sympatický typ divadla pro mládež, který učí i baví zároveň. Soubor přinesl autorský pohled formou tvořivé hry na tmavá místa v Shakespearově životě a pokusil se o ukázání jedné možnosti, jak mohl jeho příběh vypadat. Téma bylo tímto táborem formulováno jako „sundání velikána W. S. z piedestalu a snaha podívat se na něj jako na člověka“. Druhý tábor byl po zhlédnutí představení spíše v rozpacích a obavách, zda banalizující a v řadě situací i vulgarizovaný přístup k zpracování životopisu W. S. není spíše proti-pedagogický a zda středoškolskou mládež zbytečně nepodceňuje. Nosné téma hledali příznivci druhého tábora většinou marně, postrádali hloubku, šlo dle nich jen o výčet plochých informací, hovořili o přeexponovanosti a nedotaženosti nápadů. V závěru se objevil zajímavý a značně vystihující postřeh inspirovaný přímo W. S.: „Využijte Shakespearův styl vyváženosti – kombinace tragického s komickým, akčnosti a lyričnosti.“ Různorodost prostředků, různorodost názorů, různorodost výkladu. A co na to Shakespeare?

Kamijon

Sedum pádů Edy Nerudy

Diváci nedokázali pojmenovat a neměli potřebu hledat téma inscenace, byl to pro ně příběh ze života Edy a hlavní myšlenku viděli v sedmi pádech = sedm obrátů v jeho životě. Diskutéri sympatizovali s hlavní postavou, protože jim byla blízká. „*Je jako jeden z nás*“. Nepotřebovali příběh vycházející z pravděpodobnosti reality, bavili se nelogickým jednáním postav v situacích, pro které nepotřebovali vysvětlení. „*Až na jeho maminku byli všichni dospělí blázni*“

Divákům se líbil herecký výkon prastrýce (jeho pohybová stylizace), policistů a zločinců. U některých postav by diváci potřebovali, aby herci šli do hry s větším nasazením a energií. Písničky oživovaly děj, diváci však zmiňovali nejistotu zpěvu a hlavně zapominání textu uvaděčky. Ocenili scénografické řešení inscenace pomocí kartonových papírů, líbilo se jim ztvárnění hranostaje Matyáše – Sísi. Kladně hodnotili situace s lízátkem, smlouvou a elektrickým úhořem. Momenty, ve kterých se objevil vtip či gag, byly pro diváky nejzajímavější. Některé situace jim připadaly „*utahané*“. Zapojení uvaděček divákům usnadňovalo pochopení děje, včetně využití papírových knih. „*V knihách bylo to, co by se jinak na jevišti zobrazovalo složitě.*“ „*Všichni byli úžasní.*“ „*Více energie! Užívejte si to :-)!*“

Jako v zrcadle, jen v hádance

„*Bylo to něco mezi filosofií a divadlem, nebyly tam jasné hranice, zda je to filosofická přednáška nebo divadlo.*“

Pro diváky bylo představení o posledních Vánocích a o potřebě zamyslet se nad světem kolem nás. „*V dnešním světě člověk vidí jenom to, co vidí a nedívá se do té hloubky k podstatě.*“ „*Je rozdíl, jak člověk vnímá život když umírá a když je puberták a ví, že má před sebou padesát let života.*“ „*Máme si užívat.*“

Diváci nechápali, jakou nemoc ústřední postava vlastně má a proč tak rychle umře. „*Na začátku jsem si myslela, že má nějakou virózu.*“ „*Kdyby rodiče věděli, že má smrtelnou nemoc, tak by byli u ní a neopouštěli by ji. Takže ta nemoc byla nejasná.*“ Tím, že dívka uvedla, že vidí ušima, získala většina diváků pocit, že oslepla. Nerozuměli důvodu smrti, někteří ho přisuzovali smrtící injekci od zdravotní sestry. Příběh nedokázali časově zařadit „*Podle kostýmu jsem si myslela, že to je tak před šedesáti lety, ale pak jak přišly kamarádky a kluk v moderním kostýmu, byla to současnost.*“

Diváci kvitovali jednoduchost scény a osvětlení. Velmi oceňovali herecký výkon hlavní hrdinky, otce a přítomnost dvou sester, které příběh odlehčovaly. Poukazovali však na nevyrovnanost hereckého obsazení „*Bylo to jen pro dva. Ostatní herci neměli tolik prostoru a ten konec pak působil tak, že je tam dali, jen aby někde byli.*“ „*Je divné, když lítáte a pak kolem vás lítá vaše rodina.*“ „*V lítání jsem viděla Titanic.*“

SHAKEBAR D aneb W. S. – život a dílo...

Byl to životopis Shakespeara – jeho lidská stránka. Nebyl to výčet informací, ale zamyšlení se nad tím, jak a zda to tak opravdu bylo. Diváci ocenili maximální nasazení a energii herců stejně jako partnerskou spolupráci. „*Od začátku bylo vidět, že to nebude žádná nuda, u které byste si zdřímlí.*“ Všichni diskutéri jednoznačně ocenili herecké výkony a přesné proměny postav. Střídání představitelů Shakespeara představení oživovalo. Bavila je interakce s diváky (taháky, papírové kuličky,...). Vyzdvihovali konkrétní situace: narození dětí, morová epidemie, dopis, souboje, rukavice, strip-týz, otec a syn v divadle,... Jedinou nejasností se pro diváky staly situace ve tmě. „*Na scéně bez světla je málo světla docela problém.*“

unavení, ale šťastní... Zdeňka, Petr a Miloš

... Shakebar D aneb život a dílo

VČERA
JSME SI VŠIMLI ...

... semináře A

ZÁZNAM Z...

OTEVŘENÉHO DĚTSKÉHO DISKUSNÍHO KLUBU

Otevřený diskusní klub ve středu nebyl, stejně jako dílny pro děti ze souborů. Všichni už byli tak znaveni, že tento program vynechali. Požádali jsme proto Terezu a Tomáše, kteří pomáhali Lence Novotné s vedením otevřeného dětského diskusního klubu, o vlastní reflexi.

Je zajímavé podívat se na druhou stranu. Nejenom co se týká přechodu z účastníka přehlídky na někoho, kdo se snaží vypomáhat, ale především co se týká přechodu od diskusí seminaristů k těm tady hlavním – dětem a debatě s nimi.

Tyhle dvě diskuse se ani víc lišit nemohou. Tenhle rok jsme měli možnost podílet se s Lenkou na otevřeném dětském diskusním klubu. Každý se k nám přidal větší či menší množství víceméně vždy upovídaných dětí. Nebojí se, hádají se o slovo, diskutují jeden přes druhého. Když je to zrovna nebaví, prostě si lehnou. Ale asi právě díky tomu nám debata s nimi připadá daleko objektivnější.

Podíváme-li se kolem sebe na diskusi těch „dospělých“, vidíme i spoustu lidí, kteří se na rozdíl od dětí bojí říci svůj názor. Nedivím se jim, debata zde je velmi odborná a oni třeba ještě nejsou tak znalí a nebo jen mají strach, že řeknou nějakou hloupost.

To děti ne. Pokud jsou si svým názorem alespoň trochu jisté, snaží se ho prosadit a říct ho pěkně nahlas. Dvě děti se nebojí třeba stát v opozici proti zbylým deseti.

Nezabývají se detaily, vnímají inscenaci jako celek. Buď se jim líbila nebo nelíbila. Pokud se jim nelíbila, shrnou v jedné větě (maximálně ve dvou větách) co se jim nelíbilo a co by chtěli jinak. (Například je nezajímá nefungující kolovrat, řešily ale vztah slov osud a čas v průběhu celé hry.)

Jejich krátké stručné věty jsou konkrétní. Žádná složitá souvětí, žádné pětiminutové proslovy.

Popravdě řečeno, po dvou večerech, kdy jsme se byli podívat na rozbor představení se semináristy a lektory, jsme se nemohli dočkat, až budeme zpátky u dětí. Tím samozřejmě nepochybujeme kvalitu diskusí, jen děti mají prostě pro nás své kouzlo.

Tereza Pachtová, Tomáš Havlínek

VČERA JSME SI VŠIMLI...

UKÁZEK SEMINÁŘE B

POSBÍRALI JSME ...

Často diskutovaným tématem v kuloárech během posledních dnů byly semináře o inscenacích. Požádali jsme seminaristy, aby se dvěma slovy pokusili shrnout svůj pocit z nich.

Příliš nudné.
Příliš dlouhé.
Občas bezúčelný.
Profesionálové amatérům.
Přílišná podrobnost.
Přínosná inspirace.
Rozbor nad rozbor.
Občas zdlouhavé.
Tematicky uchopené.
Děsný masakr.
Zbytečné slovíčkaření.
Srdeční arytmie.
Nemístné napadání.
Nový vhled.
Luděk Richter.
Zdlouhavé monology.
Uspávací program.
Nezávidím tvůrcům.
Zajímavá debata.
Zajímavé pohledy.
Zdlouhavé štourání.
Zpětná vazba.
Jak na to.
Nuda.
Stereotyp.
Zajímavost.
Předhánění
Neukázněnost
Prosazování.

Myslíme si, že některá spojení rozhodně stojí za zamyšlení, až se budeme s odstupem času zamýšlet nad tím, zda rozborové semináře přinášely skutečně to, co jsme od nich očekávali a jestli by třeba nestálo za to něco pro další rok pozměnit.

redakce

VČERA JSME SI VŠIMLI

... redaktorů

PŘEDSTAVUJÍ SE...

REDAKCE DENÍKU DS

DNES JSME SI VŠIMLI...

UKÁZEK SEMINÁŘE C

ZEPTALI JSME SE ZA VÁS...

Dnešek byl posledním dnem, kdy jsme se mohli potkávat v seminářích, na divadelních představeních, v diskusních klubech. Dětská scéna pomalu končí, ale dojmy z ní zůstávají. Společné zážitky budou účastníky ještě dlouho spojovat, ale přesto každý vnímá události trochu jinak. To ukázala následující anketa. 27 dospělejším účastníkům Dětské scény jsme položili 3 otázky.

Kdybyste mohli vybrat jedno představení, které byste chtěli vidět ještě jednou, které by to bylo?

Nejvíce zaujalo představení Božka aneb Jak to možná nebylo? Ještě jednou by ji rádo vidělo 19 dotázaných. Čtyřikrát se v odpovědích objevil název Už zase skáču..., dvakrát O třech přadlenách. Vždy jeden účastník by rád viděl Rozvrzaný mandl a SHAKEBARD aneb W. S. - život a dílo...

Jaké místo v Trutnově máte nejraději?

Tady už odpovědi nebyly tak jednotné. Účastníci Dětské scény se rádi shromažďují v hospůdkách. Mají zálibu i v lesoparku, divadle, pobývají v Národním domě, večer se uchylují do bezpečí svého spacího pytle. Ve městě míří na Krakonošovo náměstí, hlavně ke kašně. Vyhledávají místa, odkud je vidět na hory i na celé město.

Jooo, to mám jedno takový místečko, ale vůbec si nepamatuju, jak se to tam jmenuje... Je to tady na kopcích a je od tam krásnej výhled na celý Krkonoše. A je tam dobrá cukrárna. Jde se tam cestičkami, jezdí tam dokonce lidi na obědy. Vždycky když jsem tady, tak si tam zajdu. Je to asi 2 kilometry odtud.

U Truta, protože se tam scházím s nejvíc kamarádama.

Místa, odkud jde vidět hora, o které jsem si myslel, že je to Sněžka, ale prý je to Čená hora.

Nábřeží kolem Úpy, protože se tam dá jezdit na kolečkových bruslích.

Balkón na Úsvitu za úsvitu.

Co je letos v Trutnově na draka?

Odpovědi na tuto otázku se různily nejvíce. Souvisely s hracím prostorem, orientací ve městě i náročným programem. Přesto však probleskoval humor a převládal pocit spokojenosti.

Únava.

Čas, protože utíká příliš rychle.

Někdy já.

Nechápaví lidé - když jim něco vysvětlujeme, tak prostě neví.

Na draka narážím pořád někde - tam, tam, tam... ale jinak na draka tu není nic, ani ta vaše anketa.

Ještě drak nevyšlezl.

Kamijon, Jindřiška

POSBÍRALI JSME ...

... o seminářích pro dospělé

Chtěli jsme se dozvědět, jak se účastníci seminářů pro dospělé dokážou jednoduše vyjádřit k dojmům, pocitům a zážitkům ze semináře, který absolvovali. Požádali jsme je proto, aby vyjádřili zážitek ze svého semináře jedním slovem (Někteří redaktori neporozuměli přesně zadání, a proto se ptali na slova dvě. I tato sousloví připojujeme.). Tato vyjádření nám podávají určitou reflexi týdne prožitého v seminářích.

Odpovědi seminaristů třídy A

Pfů. Tygřík. Propojení. Centrum. Poznání. Pupek. Příjemný únik z reality. Dokonalý zážitek. Poznání těla.

Odpovědi seminaristů třídy B

Inspirativní. Hodnoty. Prakticko-teoretický. Barevný.

Odpovědi seminaristů třídy C

Magie. Výjimečnost. Tvorivost. Vzrušující. Skvělý zážitek. Netradiční týden. Příjemná atmosféra.

Odpovědi seminaristů třídy S

Kreativita. Účelnost. Inspirace. Zábava. Styl. Bomba. Pohoda. Inspirace. Bombadeličnost.

Na závěr jsme se zeptali ještě lektorů dílen pro děti, aby dvěma slovy popsali dojmy ze svých dílen:

Martin: Permanentní seznamování.

Eva: Oživlý lesopark.

Marek: Veselá taškařice.

redakce

BYLI JSME U TOHO ...

Ve středu 16. 6. těsně po páté hodině, po skončení posledního bloku představení Dětské scény 2010 jsme byli svědky aktu předání Ceny ministerstva kultury za celoživotní činnost v oblasti dětského divadla paní Jindře Delongové, jedné ze zakladatelek oboru dramatická výchova u nás.

Ocenění předal ministr kultury Václav Riedelbauch osobně, přítomna byla i ředitelka Odboru regionální a národnostní kultury Zuzana Malcová, kytici z bílých lilí předala Zina Rýgrová. Na jevišti všechny zúčastněné pozval Jakub Hulák.

Paní Jindra Delongová ocenění přebírala za obrovského potlesku hlediště plného diváků, které jí zcela samozřejmě vyjádřilo ovace vstoje. Když potlesk utichl, paní Jindra Delongová všechny pozdravila a řekla s grácií sobě vlastní: „Když mi přišel dopis z ministerstva, podlomila se mi kolena. A když mi před hodinou řekli, že mi cenu předá ministr kultury osobně, podlomila se mi podruhé.“ Za tato slova si zasloužila další potlesk. V závěru neopomněla připomenout slova J. A. Komenského, když řekla přítomným učitelům, že by neměli být sloupy u cesty, které dětem ukazují cestu a stojí na místě, ale že by měli jít stále dál a dál s nimi a nikdy se nezastavit. Na rychlosti chůze nezáleží, jen se člověk nesmí nikdy zastavit.

Toto poselství se stalo krásnou tečkou za letošní veřejnou částí Dětské scény a optimistickým výhledem do budoucna, protože budeme-li mít tato slova paní J. Delongové stále před sebou, bude se náš obor vyvíjet stále dál.

Paní Jindro, děkujeme!

za všechny účastníky dětské scény 2010

redakce

VČERA JSME SI VŠIMLI...

Ukázek semináře S

Seminaristů

Seminaristů

Dramaturgyně Eva Keroušová je členkou lektorského sboru celostátní přehlídky dětských souborů. Není nováčkem, zkušenosti z porot má už z dřívějších. Pro účastníky Dětské scény 2010 je však dosud osobou utajenou a neznámou. Proto jsme ji požádali o odpovědi na některé naše otázky.

Jste zatím nejtajemnější členkou lektorského sboru. Jak byste se představila účastníkům Dětské scény?

„Nejtajemnější členkou“ si připadám do sbírky. Podle jiných jsem i samorost, infant terrible, profesionální zlobilka, svědomí československého loutkářství, nežný herec a intelektuální bohém. Jsem prostě múzický typ a ten nemůže nic umět pořádně a mít stále zaměstnání. Dřív mě to trápi-lo. Tak proto jsem studovala loutkářskou režii a dramaturgii. Pracovala jsem v hradeckém DRAKu a plzeňském Divadle dětí a v Československém loutkáři. Trochu do izolace jsem se dostala kvůli čtyřem dětem a jejich nemocem. Praktický život jsem nikdy moc nezvládala. Radši bych křepčila na paloučku při měsíčku.

V letech 1989 jsme působila s Mirkou Vydrovou jako lektorka na semináři Loutkářské Chrudimi, v roce 2009 s Vlastou Gregorovou na celostátní dílně dramatické výchovy v Jičíně. Mohla byste charakterizovat svoji lektorskou činnost?

Umím lidi inspirovat, podněcovat a provokovat. I ty talentovanější než jsem já a i ty méně na-dané. I ty, kterým jdu na nervy. Čím jsou ti lidé silnější individuality a ke mně vstřícnější, tím zajímavější proces může vzniknout.

Pracujete raději v týmu s někým dalším a nebo sama? Proč?

Týmovou spolupráci jsem se naučila v DRAKu a té opravdu rozumím. I ji mám ráda. A konzul-tovat s někým tvořivým projekt nebo nápady považuji za ideální způsob práce. Samota při psaní, pokud vám to zrovna nejde, je docela tíživá.

Na internetu jsem našla, že občas publikujete své recenze na dětské knížky v časopise Tvořivá dramatika (1994), přednášíte na konferencích (Via Lucis 2000, příspěvek Žijí mezi námi osobnosti minulosti?), dramatizujete příběhy pro děti (0. Hejná, jak jsme spravovali bačkůrky – spolu s M. Mašatovou). Mohla byste tyto své činnosti více přiblížit?

To všechno bych radši moc nerozváděla. Recenze jsem nakonec pravidelně nedodávala a Via Lucis bylo hodně zvláštní setkání svérázných hledačů v oblasti duchovna. Že Milada Mašatová upra-vila na tělo souboru mou dramatizaci, mě samozřejmě potěšilo, ale z mé aktivní účasti v Kruhu autorů dětského divadla se žádný text nenarodil.

Volný čas zřejmě trávíte částečně také svou prací ve vokálním společenství Cantis, které interpretuje duchovní hudbu, nejčastěji středověkou. Jak jste se k této činnosti dostala a co Vám přináší?

Můj syn Bolek se ve waldorfské škole skamarádil s holčičkou, jejíž maminka mě pozvala domů a pustila mi cédéčko. A já řekla: „Jé, to bych chtěla taky.“ Už je to osm let. Zpívání mi přináší vyrovnanost a krásné zážitky. Pravoslavi jsme dělali v patnácti; v nímát souznění v noci ve venkov-ském kostelíčku je úchvatné. Nebo zkoušet v pěti mariánské písni na studni v jarní farní zahradě. V Praze na zkouškách vždycky někdo kojí a mezi notami lezou malé děti.

ptala se Iva

... semináře B

DOŠLO POŠTOU

Pohyb – klid, pohyb – klid...

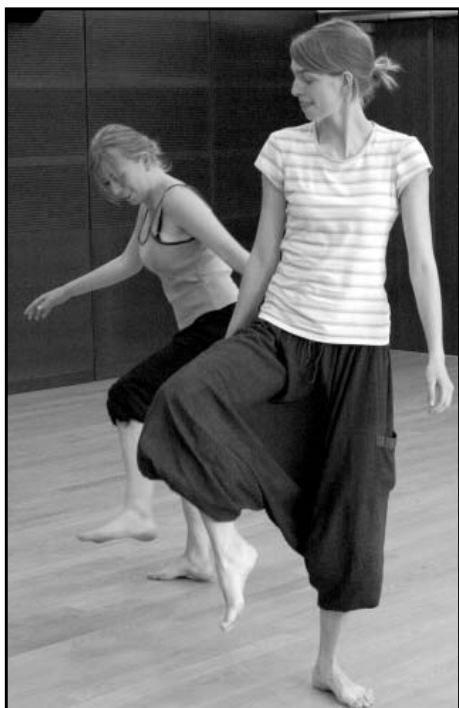
Lámejte si hlavy, antičtí filozofové, co je pravda o věčném pohybu a oproti němu stojící klidné a tiché Věčnosti? Vždyť jako se za každým tónem skrývá Ticho, za každíčkým pohybem, i kdyby jich miliardy byly, je Klid. Kde je však ten moment, kdy kýžený klid můžeme zastihnout?

Ne, když ho budeme stíhat, stále je to vlastně snaha o maximalizaci pohybu, a kde je tedy potom ten klid a o jaký klid se vlastně jedná? Když zvolna zastavím, jsem v klidu. Když prudce zastavím, jsem rovněž v klidu, přinejmenším fyzicky. Ale stále ještě tak nějak nejsme oblažováni pocitem, že se koupeme v absolutní „rajské pohodě“. POHYB – KLID, POHYB – KLID..., kde jsou ty skulinky do Věčnosti?

Možná se to zdá smělé, ale osobně jsem při včerejším semináři cítila, jakoby se mě Věčnost dotýkala a nechala mnou dýchat, až její božský klid prostoupil celé moje tělo. A paradoxně se to stalo právě v pohybu vygradovaném do maximální míry, kdy se mozek upozaďuje a nechává se strhnout učarováním letem, skoro by až uvěřil, že stačí mávnout křídly! Ani tolik dynamického pohybu nebránilo obrovskému klidu, který však jakoby přicházel odjinud a zanechával nám tady poselství, že každý má ve své moci se k němu kdykoli vrátit. Pohyb – klid, pohyb – klid... musíš mít!

Děkujeme Aničce, že nás svými cvičeními tolik inspirovala.

Anežka Š. (seminář A)

NA NÁVŠTĚVE V...

DĚTSKÉ DÍLNĚ MARTINA DOMKÁŘE

Tentokrát jdu najisto. Už vím, kde probíhá její dílny pro děti ze souborů. Dnes strávím den v Martinově dílně. Lektori však tak optimističtí nejsou. Je 8.30. „Včera tu touhle dobou už soubory byly,“ říká Eva. No, jak se zdá, dneska tomu tak není. Čekáme a čekáme. Zatím to vypadá, že práce v dílně bude jako to cimrmanovské „hrát Hamleta bez Hamleta“.

Není však možné ustrnout na jednom místě, proto ani my nezůstáváme před školou a směřujeme do cukrárny.

I. OBJEDNÁNÍ

Temporytmus objednávky je v pořádku, i když kávu si objednáme každý jinou, ale jak Marek poznamenává: „Téma máme společné.“ Evin motiv, jahodový dort, byl velmi dobrým motivem, který se vhodně opakoval, protože Marek také neodolal.

II. DĚTSKÉ DIVADLO

Připomínáme si inscenace a uvažujeme o tom, co vlastně je dětské divadlo? Co se při tvorbě inscenace vlastně děje? Co je důležité.

Všichni hovoří a doplňují se, během diskuse se jejich názory upřesňují. Myslím si, že pokoušet se o velké divadlo, není nejspíš ta správná cesta. Děti by mělo divadlo hlavně bavit. Martin se zamýšlí nad tím, co vlastně děti na divadle baví. Jestli je to ta možnost být hercem, nebo sdělit divákům své téma. Eva říká, že důležité je, aby tam děti měly hru. Ostatní souhlasí, že dítě se má i chtít pochlubit tím, co dokázalo, co se naučilo, ale nemá to být prvotní cíl. Důležité je, aby se děti naučily fungovat jako tým. To se na Dětské scéně projevuje v tom, že děti jsou schopné skutečně objektivně hodnotit inscenace. Součástí práce na inscenaci je osobnostní rozvoj. To se má dít přirozeně, děti si ten posun nemusí ani uvědomovat. Důležitá je samozřejmě úloha vedoucího souboru. Martin připomíná, že na inscenaci je styl práce vedoucího znát. Je patrný direktivní přístup, kdy vedoucí vnutí dětem téma i žánr. Vedoucí musí korigovat přání dětí. Třítit jejich vkus. Tehdy do debaty zasáhl „externí účastník“ dílny Tomáš (původně přijel jako doprovod recitátorů, ale v Trutnově zůstal a vypadá to, že nelituje). Toho zaujalo Pět holek na krku, viděl v tom přirozené téma hrajících dívek.

III. LEKTOR

Dětská scéna se chýlí ke konci, je tedy možné shrnout poznatky. Lektori dětských dílen uvádějí, že obtížné bylo to, že neznali věkovou skupinu, se kterou budou pracovat, ani počet dětí, že museli velmi pružně reagovat na změněnou situaci. „To je přece normální, s tím se musí počítat a lektor by se s tím měl umět vyrovnat,“ říkají. Nakonec si formulují to, co je pro ně u lektora důležité, např.: schopnost klást otázky, empatie, schopnost improvizace, dětem být přítelem, se kterým společně nacházejí pravdu.

IV. ASOCIACE

Dětská dílna bez dětí vstupuje do své závěrečné fáze. Nad stolem v cukrárně krouží od jednoho lektora k druhému asociace, které jsou probuzené dojmy z Dětské scény: festivalová nálada, změna, málo spánku, vyprávění v parku, blikající světla, chumel, divadelní i přednesová překvapení, zajímaví lidé, zajímavé děti, přínosné diskuse, zvláštní představení, nedostatek vzduchu, únava a pot, jamácká diskotéka, Zlatovláska, dnešní dílna, písně.

To už vlastně je labutí píseň našeho dnešního setkání, dnešní dílny - nebo spíš diskusního klubu?
Jindřiška

Ve čtvrtém čísle jsme vám poskytli záznam z dílny semináře S. Zjistili jste tak, že má něco společného s nepolíbenými nováčky divadla, s Karkulkou, Hanou Galetkovou a Tomášem Volkmerem. A co že mají společného? Mnoho...

Proč Červená Karkulka?

Seminaristé jsou studenti středních a vysokých škol a mají dramatickou výchovu nějakým způsobem zařazenou ve výuce, je to vlastně jeden z jejich hlavních oborů a jsou praxí nevyučení. Takže jsme s Jakubem Hulákem vymysleli pro právě tuhle skupinu takovou základní divadelní abecedu - jak se představení má dělat. A nejdůležitější věcí je předloha. Původně jsme přemýšleli, že si každý přinese předlohu svou, ale protože jsme netušili, kdo se přihlásí, vybrali jsme předlohu rovnou my. A to takovou hodně elementární, kde jsou známé postavy i situace, na kterých se dá čitelně ukazovat to, co potřebujeme. Kdybychom si vybrali nějakou méně známou předlohu, demonstrovali jim to na nějaké složitější látce, více strukturované, se složitějším tématem, tak pro lidi, kteří do toho poprvé vstupují, by to asi byl problém. A Karkulka je obecně známá, takže je pro ně snazší o tom uvažovat. Četli jsme si různé varianty Karkulek, i Pseudokarkulek, aby viděli, že předlohou může být i parodie nebo obrácená pohádka naruby. Aby věděli, že si musí projít tou analýzou a pak se vrátit zase k tomu původnímu příběhu.

Jaká byla struktura vašeho semináře S, jak jste se skupinou postupovali?

Začali jsme od toho základního - co chceme, jaké bychom chtěli dělat divadlo, jaké k tomu můžou být impulzy. Pak jsme si řekli, že další krok je právě předloha a že jí může být třeba novinový článek, pohádka, povídka, román, film, inzerát, životní zážitek a tak dále. Bylo nutné objasnit, jaké prvky by měla předloha mít, aby se vůbec dala nějakým způsobem dramatizovat, taky s kým ji chci dělat, pro koho, co tím chci říct. Bavili jsme se o tom, že jedním z těch prvků je dramatická, dostali jsme se k potřebě nějakých vztahů, situací, myšlenky, tématu. Vytvořili jsme situace, psali jsme dialogy, řekli si, co je tam správně a co tam je zbytečné, pak jsme situace verbalizovali, pokusili se tam dostat ty postavy - jaké jsou, jak se pohybují, jaké je prostředí... A pak začali skládat dohromady. Nejprve jsme uvažovali v duchu činoherního divadla, seminaristé měli jen čistě sdělit příběh divákovi, který tu pohádku nezná, ať už by to byl dětský divák nebo dospělý. Až pak se dál pracovalo s žánry. Šlo zkrátka o materiál, zkoušení si různého.

Jak jsme měli sami možnost vidět, neděje se vše jen u papíru, jak by se možná mohlo zdát...

Vše probíhá v takovém sendviči - vedle debat a rozebírání děláme i pohybové věci, které směřují k vytváření komunity, aby se poznávali, fyzicky uvolnili, aby se učili přemýšlet nad tématy i přes tělo. Takže to takhle prokládáme. Sami víme, že když povídání probíhá příliš dlouho, člověk vypíná a informace se nedostanou tak hluboko. Jde o to, aby se učili nejen teorii, ale i to, jak se k postavám dobírat přes sebe, přes kolegy, přes děti. Zkouší si třeba postavu fyzicky zažít a pak se jim to třeba nějak zobrazí i na tom papíře. Můžou s fyzickým prožitkem pracovat dál, ono se to na sebe nabalí, poskládá dohromady, můžeme se k tomu vztahovat a vracet.

Pro seminaristy na DS jsou vedle dopoledních dílen neméně důležité i rozborové diskuse a večerní seminář o inscenacích. Jak vnímáte tuto část DS?

Naši seminaristé tady předtím nikdy nebyli, jsou tu všichni poprvé, takže ta možnost při diskusích reflektovat věci je výborná. Jsme tu od toho, abychom jim pomohli i při tomhle, protože sami říkali, že se při první diskusi vůbec nechytali. Jde o způsob myšlení, o čas, než se zorientují. Tady ty diskuse jsou opravdu velice dobré. Je to tady pro ně velká škola, i při té diskusi se učí. Sama v sobě jsem si srovnávala tyhle diskuse s profesionálním divadlem a podle mě jsou tady tyhle diskuse daleko otevřenější, kritičtější (v tom slova smyslu nejširším, že se mluví o pozitivních i negativních). V profesionálním divadle je to pořád jakési osobní napadání, nějaké vnitřní vztahy a tenze mezi tvůrci, což si ale myslím, už není diskuse, není dialog, není kritické myšlení, nahlížení na inscenace z více úhlů pohledu nebo hledání problémových situací a momentů. Tady to jde od těch osobních a vášnivých sporů víc k podstatě divadla, ke snaze se něčemu dobrat. A je paráda, že když probereme něco v dílně, můžeme to pak rozebrat na těch konkrétních inscenacích, které jsme viděli.

Kamijon

... prchavých okamžiků

PŘEDSTAVUJÍ SE...

LEKTOŘI DĚTSKÝCH DISKUSÍ

DOŠLO POŠTOU...

K SEMINÁŘI O INSCENACÍCH 5. BLOKU

Zúčastnila jsem se semináře o inscenacích pátého bloku a ráda bych reagovala na debatu týkající se představení SHAKEBAR D aneb W. S. - život a dílo...

V diskusi padl názor, že představení nepřineslo žádné přínosné informace z toho důvodu, že se dramaturg snažil přizpůsobit úrovni středoškolských studentů. Já jsem studentkou třetího ročníku pedagogického lycea a tento názor mě i mé spolužáky velmi pobouřil. Myslím, že představa o literárních vědomostech středoškoláků je značně zkreslená.

Já osobně jsem přečetla už v prvním ročníku několikasetstránkový životopis W. S. (Věčný Shakespeare – Stanley Wells) a několik dramat. Také jsem se se svou třídou zúčastnila přednášky prof. Martina Hilského, českého dvorního překladatele W. S. Nyní se bezpečně orientuji ve všech dramatech, sonetech W. S, jeho životopis nevyjímaje.

Jak řekl pan L. Richter, nechtěla bych, aby toto představení viděly děti, protože absolutně zkresluje pohled na geniálního spisovatele a opravdu neposkytuje nic nového.

Myslím, že mluvím za všechny zúčastněné studenty, když na závěr konstatuji, že se nás názor lektorského sboru týkající se úrovně našich znalostí, velice dotkl a rád bychom, abychom kvůli našemu věku nebyli bráni jako primitivní diváci.

Klára Hušková (studentka SOŠ ped. Karlovy Vary)

DOŠLO POŠTOU...

MYŠLENÍ V OBRAZECH

Hanka je výjimečná osoba ve všech směrech, a proto se pro nás stal seminář výjimečným a velice inspirativním.

Nechala z nás promlouvat zvířata, o kterých jsme netušili, že v naší osobnosti, jsou skryté, čas od času nás ovládají a vyplouvají tak na povrch. Kdo z vás v sobě objevil hada, lenochoda, či delfína?

Ač jsme nepohybový seminář, pohyb nás provázel po celých pět dnů. I přes drobné remcání první den, jsme ho všichni nakonec přijali s povděkem. Využitá byla každá volná chvilka. „Snídání“ ... zvolá Hanka a my ochotně běžíme a vášnivě diskutujeme o viděném, zažitém, teoretickém i praktickém. Zkrátka Myšlení v obrazech jak má být.

Čas pracoval pro nás ... úkol střídal úkol, od jednoho zadání jsme přecházeli rovnou k druhému s možností návratu do dalek Niv i k Hančiným radám a porozumění.

Poselstvím, které jsem si odnesla a chci se jím rozloučit se seminářem, ale i s Dětskou scénou je jeden z citátů, který padl na dílně první den: „Divadlo je zaplať pánbůh stále ještě o živé komunikaci mezi herci a diváky bez zásahu médií“.

Děkujeme .

Veronika (účastnice semináře B)

UFFO SI VYBRAL

JAKUBA HRŮZU

V nebeských výšinách jsem se včera potkal s andělem. Byl to vlastně anděl jen částečně, ve své roli, jinak to byl dvanáctiletý kluk. Zaujal mne, připadalo mi, že se někdy musí cítit úplně jako já v době, ve které jsem žil. Poslal jsem za ním redaktory, abych se dozvěděl víc.

Jakube, co si myslíš o andělech?

Je to něco vyššího, něco mezi nebem a zemí. Andělé nejsou chlapíci s křídly. Je to něco vyšší síla.

Bylo těžké vzít na sebe roli anděla ve hře?

Bylo. Nikdo vážně neví, jestli andělé jsou nebo ne a najednou se do toho má člověk vžít.

Co tě kromě divadla dále zajímá a baví?

Jazyky. Učím se anglicky a německy a chci začít ještě se španělštinou. Myslím, že se to do života hodí. Člověk se může s kýmkoliv dorozumět, může jet do cizích zemí a tam studovat nebo žít.

Zaslechli jsme také něco o mezinárodních projektech, kterých se účastníš...

ZUŠ Liberec, kam chodím na dramaťák, je partnerem projektu Europera a pro něj jsme letos dělali Pěťu a vlka v češtině a v němčině. Hraju vypravěče. Účinkovali jsme také v německé Žitavě. Uvažovalo se, že se to naučíme i polsky a francouzsky, ale zatím z toho sešlo. Europera je česko-polsko-německý orchestr a v Pětovi se k němu přidal i dramaťák a taneční obor.

Uffo by chtěl také vědět, jestli rád čteš.

Určitě. Dobrodružné knížky, fantasy. Verneovky, mayovky. Někdy píšu, ale jen když ve škole chtějí, abychom se zúčastnili soutěže.

DNEŠNÍ PROGRAM - ČTVRTEK 17.6.

8.30 - 12.00

semináře A, C, S

a

KONEC

BLAŽKOVÁ - DÍL 7. - UFO + UFFO**DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY- ČÍSLO 6.**

Redakce: Iva Dvořáková (šéfredaktorka), Jindřiška Bumerlová, Jonáš Konývka, Kamila Kostrčicová, Michal Ston, Michal Drtina (sazba, foto), Jasanka Kajmanová (foto), Pavel Kocych (ilustrace) a Matěj letos není.
Tisk: Ofset Úpice. Redakce sídlí v Národním domě. Uzávěrka - 17. 6. 2010 v 1.40. Vychází 17.6. 2010 v 10.30.
Náklad - 200 ks.